

ВИСНОВОК
Міністерства юстиції України
за результатами правової експертизи
проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України
щодо працевлаштування іноземців та осіб без громадянства»

Загальна підсумкова оцінка: відповідний із зауваженнями щодо недотримання вимог нормопроєктувальної техніки.

Розробник

Державна міграційна служба України.

Правові підстави прийняття (схвалення) акта

Пункти 2, 6 частини першої статті 92 Конституції України.

Антикорупційна експертиза

Проект Закону не містить корупціогенних факторів.

Оцінка відповідності проекту акта законодавства Конституції та законам України, іншим актам законодавства

Відповідний (чек-лист 1).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)

Відповідний (чек-лист 2).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства вимогам нормопроєктувальної техніки

Невідповідний (чек-лист 3).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

Відповідний (чек-лист 4).

Оцінка відповідності проекту міжнародного договору України, який пропонується схвалити (підписати) згідно з проектом акта законодавства, Конституції та законам України

Проект Закону не є проектом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проекту міжнародного договору України (чек-лист 5).

Правову експертизу проведено

Управління конституційного та адміністративного законодавства Департаменту публічного права.

Міністр юстиції України

Герман ГАЛУЩЕНКО

Калуга Юрій 271 15 86

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 120215/137405-11-25/7.1.4 від 21.08.2025
Підписувач Галущенко Герман Валерійович
Сертифікат 382367105294AF9704000000CC076B01B26E3604
Дійсний з 17.07.2025 20:48:18 по 17.07.2026 20:48:18

**Оцінка відповідності проєкту акта законодавства
Конституції та законам України, іншим актам законодавства**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає Конституції України</i>	так
2	<i>Проект акта відповідає чинним міжнародним договорам України, стандартам Ради Європи у сфері демократії, верховенства права та прав людини, положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з урахуванням практики Європейського суду з прав людини</i>	так
3	<i>Проект акта відповідає законам України / узгоджується із законами України</i>	так
4	<i>Проект акта відповідає актам Президента України / узгоджується із актами Президента України</i>	так
5	<i>Проект акта узгоджується з актами такої ж юридичної сили</i>	так
6		

**Оцінка відповідності проєкту акта законодавства
принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>При підготовці проєкту акта:</i>	
1.1	забезпечено відсутність положень, які створюють ситуацію, за якої особа та/або група осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними ознаками, іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними	так
1.2	забезпечено відсутність положень щодо дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб у формі:	так

	прямої дискримінації; непрямої дискримінації; підбурювання до дискримінації; пособиництва у дискримінації; утиску	
1.3	дотримано принципу недискримінації у сфері громадсько-політичної діяльності; державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; правосуддя; трудових відносин, у тому числі застосування роботодавцем принципу розумного пристосування; охорони здоров'я; освіти; соціального захисту; житлових відносин; доступу до товарів і послуг; інших сферах суспільних відносин, а саме – забезпечено: рівність прав і свобод осіб та/або груп осіб; рівність перед законом осіб та/або груп осіб; повагу до гідності кожної людини; рівні можливості осіб та/або груп осіб	так
2	<i>Запропоновані проєктом акта позитивні дії мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях для особи та/або групи осіб реалізовувати на рівних підставах права і свободи, надані їм Конституцією і законами України</i>	так
3	<i>Внаслідок прийняття акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення / послаблення: забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб; забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб; поваги до гідності кожної людини; забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб</i>	так

Чек-лист 3

Оцінка відповідності проєкту акта вимогам нормопроектувальної техніки

Підсумкова оцінка: невідповідний.

Критерії оцінки:

1	Проект акта відповідає вимогам нормопроектувальної техніки	ні
1.1	чи відповідає назва проєкту акта його змісту	
1.2	чи відповідає проєкт акта вимогам щодо виду нормативно-правового акта	
1.3	чи дотримано вимог щодо вичерпності охоплення кола питань, що належать до предмета правового регулювання проєкту акта	ні
1.4	чи не виходить зміст проєкту акта за межі предмета його правового регулювання	
1.5	чи дотримано вимог щодо зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання	
1.6	чи дотримано вимог щодо неприпустимості повтору нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами	
1.7	чи дотримано вимог щодо узгодженості положень проєкту акта з актами законодавства	ні

1.8	чи дотримано вимог внесення змін до актів законодавства, визнання їх такими, що втратили чинність, або скасування	
1.9	чи дотримано вимог правил нормопроєктувальної техніки щодо посилань на інші акти законодавства	
1.10	чи дотримано вимог щодо написання найменувань органів державної влади, інших державних органів, підприємств, установ та організацій	
1.11	чи дотримано вимог щодо зазначення джерел опублікування актів законодавства	
1.12	чи є проєкт акта логічно послідовним з точки зору викладу тексту акта	
1.13	чи дотримано вимог щодо взаємозв'язку нормативних положень та структури проєкту акта	
1.14	чи дотримано вимог щодо належної ясності викладу, точності, лаконічності та доступності мови проєкту акта	ні
1.15	чи дотримано вимог щодо неприпустимості в проєкті акта суперечності смислового плану	ні
1.16	чи дотримано вимог щодо термінології нормативно-правового акта	ні
1.17	чи дотримано вимог стосовно стилю і викладу тексту проєкту	
1.18	чи дотримано вимог щодо правил застосування слів іноземного походження	
1.19	чи дотримано вимог щодо відсутності в проєкті акта значної кількості винятків із загальних правил	
1.20	чи дотримано інших вимог нормопроєктувальної техніки	ні

Обґрунтування зазначених невідповідностей (неузгодженостей):

№ з/п	Положення проєкту акта	Обґрунтування невідповідності (неузгодженості)	Пропозиція щодо усунення невідповідностей (неузгодженостей)
1 (1.14)	Проектом Закону в частині визначень термінів: <u>єдиний дозвіл на тимчасове проживання і працевлаштування</u> – дозвіл, наданий уповноваженим органом, <i>що підтверджує право іноземця або особи без громадянства тимчасово проживати в Україні та</i>	Конструкція «підтверджує право..» використовується в Законі України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», наприклад, у визначенні «посвідка на постійне проживання» (документ, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства та <i>підтверджує право на постійне проживання в Україні</i>), що дає підстави зробити висновок, що законодавець у конструкції «підтверджує право...», «підтверджує законні підстави...»	Абзаци четвертий, п'ятий підпункту 1 пункту 1 розділу I проєкту Закону потребують доопрацювання

	<i>працювати</i> у визначеного роботодавця; <u>посвідка</u> на <u>тимчасове проживання</u> – документ, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства та <i>підтверджує законні підстави для тимчасового проживання в Україні та працевлаштування</i> у випадках, визначених цим Законом (абзаци четвертий, п'ятий підпункту 1 пункту 1 розділу I)	вкладає однаковий зміст. Враховуючи викладене, із змісту запропонованих проектом Закону визначень термінів «єдиний дозвіл на тимчасове проживання і працевлаштування», «посвідка на тимчасове проживання» впливає, що обидва ці документи підтверджують законність працевлаштування, тимчасове проживання в Україні іноземця або особи без громадянства. Проте за результатом аналізу положень статті 5⁶, якою пропонується доповнити Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», надання єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування є складовою адміністративної послуги щодо оформлення посвідки на тимчасове проживання. Таким чином, запропоновані проектом Закону визначення термінів «єдиний дозвіл на тимчасове проживання і працевлаштування», «посвідка на тимчасове проживання» не відповідають принципу юридичної визначеності та призведуть до різнотлумачень під час правозастосування	
2 (1.20)	Абзацом першим частини четвертої статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» в редакції проекту Закону передбачається, що іноземці та особи без громадянства, які відповідно до закону прибули в Україну для працевлаштування або укладення гіг-контракту або під час перебування на законних підставах на території України у випадках, передбачених	За змістом статті 5⁶, якою пропонується доповнити Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», ключовою умовою оформлення посвідки на тимчасове проживання для осіб, зазначених в абзаці першому частини четвертої статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», в редакції проекту Закону є <i>отримання єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування</i>. Лише методом системного аналізу положень абзацу першого частини четвертої статті 4, абзацу першого частини четвертої статті 5, статті 5⁶ Закону України «Про	Абзац третій підпункту 2 пункту 1 розділу I проекту Закону потребує доопрацювання з урахуванням викладеного

	частинами чотирнадцятою та п'ятнадцятою цієї статті, а також протягом трьох місяців після завершення навчання у випадку, передбаченому частиною тринадцятою цієї статті, в установленому порядку отримали від роботодавця пропозицію щодо вакансії, яка може бути заміщена іноземцем або особою без громадянства, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період дії посвідки на тимчасове проживання (абзац третій підпункту 2 пункту 1 розділу I проекту Закону)	правовий статус іноземців та осіб без громадянства» в редакції проекту Закону можна дійти висновку, що обов'язок отримати єдиний дозвіл на тимчасове проживання і працевлаштування стосується категорії осіб, зазначеної в абзаці першому частини четвертої статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» в редакції проекту Закону. Логічним, на наш погляд, та таким, що полегшить правозастосування новел проекту Закону у разі його прийняття, є необхідність відображення в абзаці першому частини четвертої статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» в редакції проекту Закону необхідності отримання єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування	
3 (1.14)	Частиною тринадцятою статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» в редакції проекту Закону пропонується передбачити, що іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну з метою навчання та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України на період навчання <u>та три місяці після завершення навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою</u>	Водночас проектом Закону пропонується частину четверту статті 17 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» доповнити новим абзацом такого змісту: <i>«Іноземцю або особі без громадянства, які зазначені в частині тринадцятій статті 4 цього Закону та після завершення навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою виявили намір працевлаштуватись в Україні, <u>продовжується строк тимчасового проживання на три місяці.</u>»</i>. Не зрозуміло, навіщо продовжувати особам, зазначеним у частині тринадцятій статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», строк тимчасового проживання на три місяці, якщо на підставі частини тринадцятої статті 4 такі особи вже вважаються такими, які	Частину тринадцяту статті 4 та абзац другий частини четвертої статті 17 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» в редакції проекту Закону потребують взаємоузгодження

		на законних підставах перебувають на території України протягом тримісячного періоду після навчання	
4 (1.3)	Зміни до Закону України «Про зайнятість населення» в запропонованій редакції проекту Закону	Зазначеними змінами скасовується дозвіл на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, натомість запроваджується єдиний дозвіл на тимчасове проживання і працевлаштування. Вважаємо, що не у всі положення Закону України «Про зайнятість населення» внесено відповідні зміни. Так, на наш погляд, потребують перегляду також пункт 17 частини другої статті 22, абзац другий частини п'ятої статті 53, абзац п'ятий пункту 5² «Прикінцевих та перехідних положень» Закону України «Про зайнятість населення»	Проект Закону потребує доопрацювання з урахуванням викладеного
5 (1.14)	Щодо застосування на дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства після набрання чинності проектом Закону	Враховуючи, що проектом Закону скасовується дозвіл на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, відсутність перехідних положень, не зрозуміло, чи застосовуватимуться після набрання чинності проектом Закону такі дозволи, видані до набрання чинності проекту Закону, наприклад, до закінчення строку їх дії. Зазначене не відповідає принципу юридичної визначеності	Проект Закону потребує доопрацювання з урахуванням викладеного
6 (1.16)	Частина шоста статті 5 ⁶ Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» в редакції проекту Закону в частині слів «міжнародних договорів»	Відповідно до абзацу другого статті 2 Закону України «Про міжнародні договори України» <i>міжнародний договір України</i> – укладений у письмовій формі з іноземною державою або іншим суб'єктом міжнародного права, який регулюється міжнародним правом, незалежно від того, міститься договір в одному чи декількох пов'язаних між собою документах, і незалежно від його конкретного найменування (договір, угода, конвенція, пакт, протокол	У частині шостій статті 5 ⁶ Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» в редакції проекту Закону після слів «міжнародних договорів» слід доповнити словом «України»

		тощо)	
7 (1.16)	У проєкті Закону вживаються слова <i>«центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального діалогу»</i>	Відповідно до частини першої статті 17 Закону України «Про зайнятість населення» формування та реалізацію державної політики у сфері зайнятості населення забезпечують у межах своїх повноважень, зокрема, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, <i>центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері зайнятості населення та трудової міграції</i> . Крім того, згідно з частиною першою статті 21 цього Закону діяльність центрального органу виконавчої влади, що <i>реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції</i> , спрямовується і координується Міністром – керівником центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері зайнятості населення та трудової міграції	Проект Закону у цій частині потребує доопрацювання
8 (1.16)	У проєкті Закону вживаються слова «працевлаштування іноземців та осіб без громадянства в Україні», «застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні»	Згідно з усталеною практикою нормопроєктування проєкт акта повинен відповідати такій вимозі, як точність та уніфікованість термінології	Проект Закону потребує відповідного перегляду в цій частині
9 (1.7)	Пунктом 1 розділу I проєкту Закону запропоновано внести зміни до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» та ввести правову категорію «єдиний дозвіл на тимчасове проживання і працевлаштування» – дозвіл, наданий уповноваженим	Зауважуємо, що порядок надання єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування має враховувати положення Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗАП), оскільки ЗАП регулює відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з	Проект Закону в цій частині потребує відповідного доопрацювання

органом, що підтверджує право іноземця або особи без громадянства тимчасово проживати в Україні та працювати у визначеного роботодавця. Також проєктом Закону пропонується статтею 5⁶ врегулювати порядок надання посвідки на тимчасове проживання з метою працевлаштування, починаючи з порядку подання заяви про надання єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування та завершуючи прийняттям рішення за результатами розгляду такої заяви. Крім того, пропонується встановити, що рішення про надання єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування або про відмову в його наданні приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів у строк до 30 календарних днів за результатами перевірки поданих іноземцем або	фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом прийняття та виконання адміністративних актів (частина перша статті 1 ЗАП). За результатами розгляду справи адміністративний орган у межах своїх повноважень приймає адміністративний акт. Адміністративний акт, прийнятий у письмовій формі, або усний адміністративний акт, підтверджений у письмовій формі, повинен мати мотивувальну частину (крім випадків, передбачених частиною шостою цієї статті (стаття 72 ЗАП). Адміністративний акт доводиться до відома особи невідкладно, а за наявності обґрунтованих причин – не пізніше трьох робочих днів з дня його прийняття (частина третя статті 75 ЗАП). Разом з тим у розділі VI ЗАП висвітлені питання адміністративного оскарження. Так, особа має право на оскарження рішень, дій чи бездіяльності адміністративного органу в порядку адміністративного оскарження відповідно до цього Закону та/або в судовому порядку (стаття 18 ЗАП). Крім того, вважаємо, що положення абзацу другої частини третьої, пункт 3 частини п'ятої статті 5⁶ містять внутрішню неузгодженість, оскільки не зрозуміло, які правові наслідки викликає неподання особою всіх необхідних документів. У статті 43 ЗАП визначений механізм залишення заяви без руху, який в наведеній ситуації має бути застосований	
---	--	--

	особою без громадянства документів та інформації і наявності підстав для відмови в наданні єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування, що здійснюється уповноваженими державними органами шляхом електронної взаємодії. Абзацом другим частини третьої статті 5⁶ пропонується встановити, що у разі неподання особою всіх визначених цим Законом документів заява про надання єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування залишається без руху. Водночас пунктом 3 частини п'ятої зазначеної статті, однією з підстав відмови у наданні єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування є подання іноземцем або особою без громадянства не в повному обсязі документів та інформації, необхідної для надання єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування Рішення про надання єдиного дозволу на тимчасове проживання і працевлаштування або про відмову в його наданні надсилається іноземцю або особі без громадянства в		
--	---	--	--

	електронному вигляді		
10 (1.7)	Пункт 2 розділу I проєкту Закону, яким пропонується внести зміни до Закону України «Про зайнятість населення», в частині застосування правової конструкції «центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального діалогу»	З метою узгодження з положеннями Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» центральний орган виконавчої влади, який виходячи з конкретного повноваження формує державну політику у відповідній сфері (зокрема, шляхом нормативно-правового регулювання) у законопроєктах слід визначати як «центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ...», а у випадку, коли конкретне повноваження за своїм змістом направлено на реалізацію державної політики – як «центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ...»	Зазначене потребує відповідного термінологічного доопрацювання

Чек-лист 4

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	Проект акта законодавства:	
1.1	відповідає міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюціям міжнародних конференцій, міжнародних організацій, її органів	так
1.2	відповідає національному законодавству України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	так
1.3	внаслідок прийняття нормативно-правового акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловіків	так
1.4	при підготовці проєкту акта законодавства зібрані та проаналізовані дані з розбивкою за статтю та віком	—
1.5	при підготовці проєкту акта законодавства визначені та враховані потреби жінок і чоловіків, хлопчиків та дівчаток	—
1.6	не містить положень прямої або непрямої дискримінації, підбурювання або утиску на основі статі особи або групи осіб	так

1.7	забезпечує збалансовану участь та рівні можливості для жінок і чоловіків різних груп у виборчому процесі, прийнятті рішень на всіх рівнях, представленості у державних органах та органах місцевого самоврядування, політичній чи громадській діяльності	так
1.8	не містить положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок або чоловіків у соціально-економічній сфері, доступі до інфраструктури та послуг, зайнятості, праці та одержанні винагороди за неї, у сфері підприємництва та соціального захисту, громадянства, шлюбу, сімейних відносин, материнства і батьківства, охорони здоров'я тощо	так
1.9	позитивні дії мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної/фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод	так

Чек-лист 5

Оцінка відповідності проєкту міжнародного договору України, який пропонується схвалити (підписати) згідно з проєктом акта законодавства, Конституції та законам України

Підсумкова оцінка: проєкт Закону не є проєктом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проєкту міжнародного договору України.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект міжнародного договору України відповідає Конституції України</i>	
2	<i>Проект міжнародного договору України відповідає законам України</i>	
3	<i>Інше</i>	